

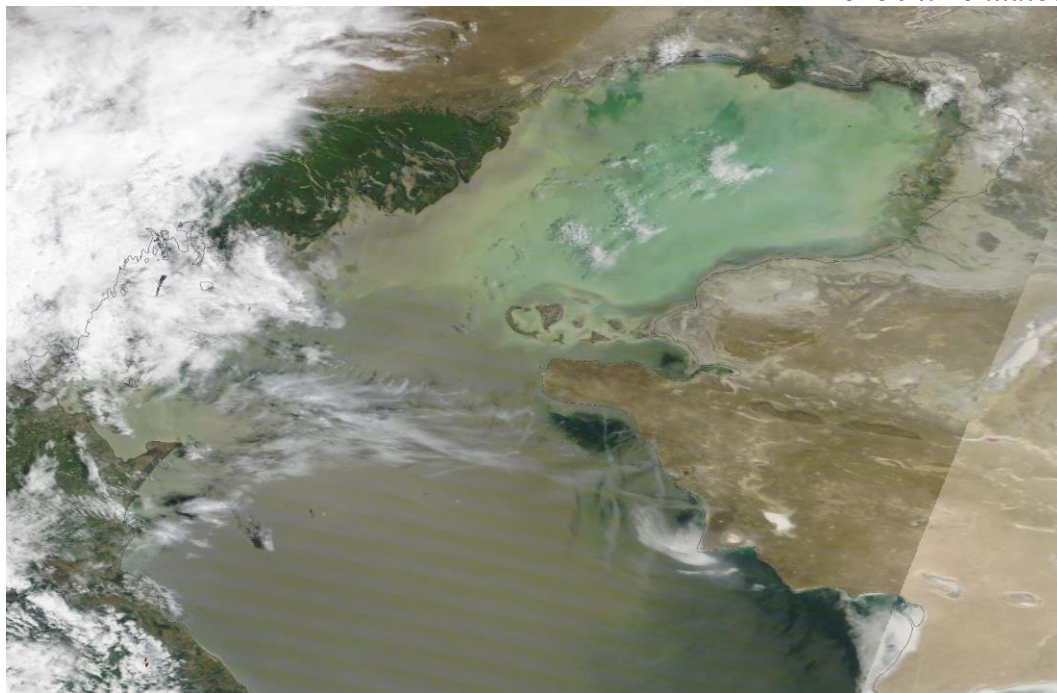


ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«КАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №28 БЮЛЛЕТЕНІ

2026 ж. 10 шілде, жұма



1-сурет. 2026 ж. 06 шілде ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

**2026 Ж. 09 – 14 ШІЛДЕ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ ЖӘНЕ ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ
БОЛЖАМЫ**

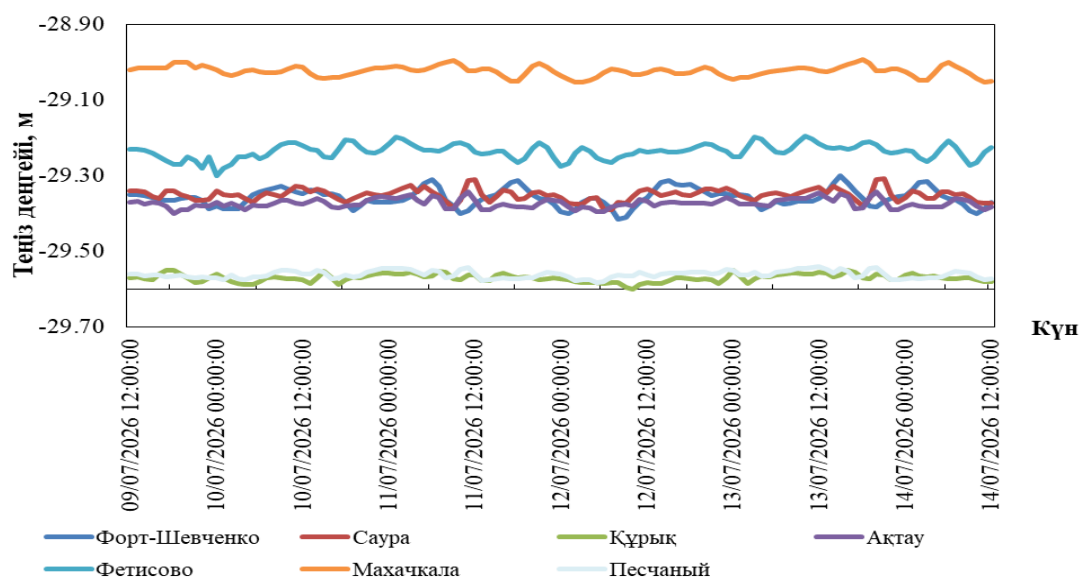
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

09 – 14 шілде аралығында теңіз деңгейінің минус 29,35 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,99 м БЖ-нен минус 29,60 м БЖ аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Құрық, Саура, Фетисово, Актау, Песчаный және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы 11 см-ден аспайды.



2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

2026 Ж. 09 – 14 ШІЛДЕ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

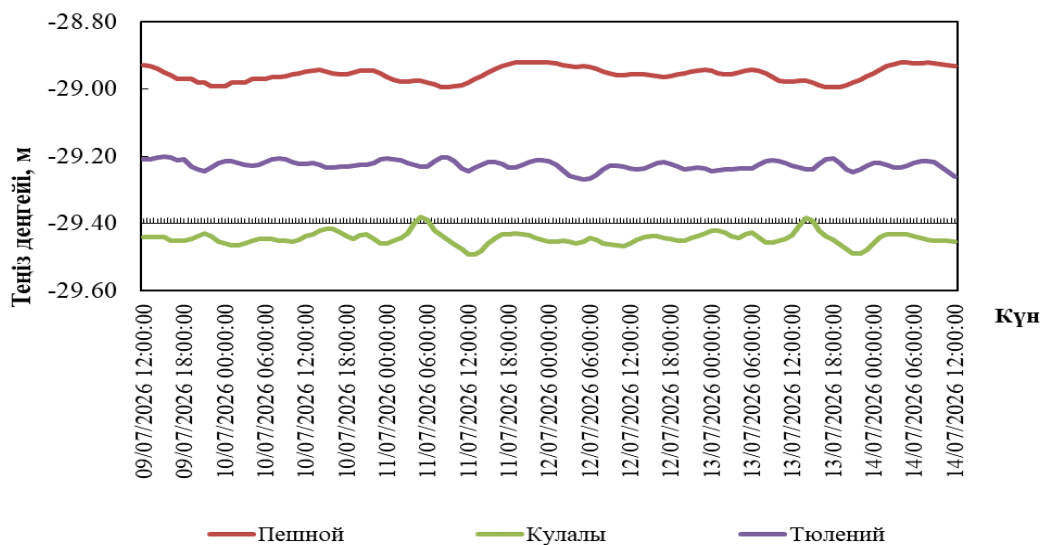
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,21 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,92 м БЖ-нен минус 29,49 м БЖ аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Құлалы, Тюлений, Пешной аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары **күтілмейді**, теңіз деңгейінің ауытқуы **11 см-ден аспайды**.



3-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	-130 (-29,30)	13/07/2026 15:00:00	-141 (-29,41)	12/07/2026 08:00:00	-136 (-29,36)
Саура	-131 (-29,31)	13/07/2026 21:00:00	-139 (-29,39)	12/07/2026 07:00:00	-135 (-29,35)
Құрық	-155 (-29,55)	13/07/2026 00:00:00	-160 (-29,60)	12/07/2026 10:00:00	-157 (-29,57)
Ақтау	-134 (-29,34)	13/07/2026 20:00:00	-140 (-29,40)	09/07/2026 18:00:00	-137 (-29,37)
Фетисово	-120 (-29,20)	13/07/2026 10:00:00	-130 (-29,30)	10/07/2026 00:00:00	-124 (-29,24)
Песчаный	-154 (-29,54)	13/07/2026 13:00:00	-158 (-29,58)	12/07/2026 06:00:00	-156 (-29,56)
Махачкала	-99 (-28,99)	13/07/2026 18:00:00	-105 (-29,05)	12/07/2026 02:00:00	-102 (-29,02)
Солтүстік Каспий					
Пешной	-92 (-28,92)	11/07/2026 20:00:00	-99 (-28,99)	13/07/2026 18:00:00	-96 (-28,96)
Кулалы	-138 (-29,38)	11/07/2026 05:00:00	-149 (-29,49)	11/07/2026 13:00:00	-144 (-29,44)
Тюлений	-120 (-29,20)	09/07/2026 15:00:00	-127 (-29,27)	12/07/2026 05:00:00	-123 (-29,23)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2026 Ж. 02 – 08 ШІЛДЕ АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 29,13 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 28,61 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,49 м БЖ-не сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово, Саура, Құрық, Песчаный теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,37 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 28,98 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,66 м БЖ-не сәйкес келді.

**СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
желкөтерме	49	критикалық	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	60	қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	109	аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
желшегерме	-46	критикалық	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-60	қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-104	аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2024 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

*Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikh@meteo.kz*

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
